

Yunus Emre: "Erenlerin sohbeti artırır marifeti Cahilleri sohbetten her dem suresim gelir" der. Gerçekten böyledir. Koca Yunus'un bu sözü bir ayet mealini getirir insanın aklına: "Ve a'rız anilcahilin" (Cahillerden kaçınız.)

Erenler zincirinin serhalkası olan Abdülkadir Geylânî kendi işgal ettiği manevi makamı idrak ederek: "Ben bu dereceye ne ilmimin yüceliğiyle ne de gece kıldığım namazlar ve gündüz tuttuğum oruçlarla eriştim. Ben bu mertebeye sıdk (dürüstlük), kerem (eli açıklık), tevazu (alçak gönüllülük) ile ulaştım" diyor. İnsan, bu hikmetli sözler karşısında, istemese bile, düşünceye dalarak, anlamlarını içine sindirmeye çalışmalıdır. Peki öyle ise, herkesin kerem ve ihsanı birbirine denk midir? Veya herkes, bu sözden aynı şeyi mi anlamalıdır?

Bu soruları iki menkıbe ile cevaplandıralım: Eski zamanda, tanınmış iki şahıs birbirleriyle konuşurken, biri öbürüne sorar:

- Ne yaparsınız?

- Bulursak yiyip şükrederiz. Bulmazsak sabrederiz, cevabını verir. Muhatabı gülerek:

- Bizim Belh'in köpekleri de aynı şeyi yaparlar azizim, der. Bu söz üzerine karşısındaki hayretle sorar:

- Ya siz ne yaparsınız?

- Bulursak dağıtırız, bulmazsak şükrederiz, diye cevap verir. Hz. Mevlânâ kerem etmenin mânâsını daha da derinleştirerek Mesnevi'sinde der ki:

"Terk-i şehvetha vu lezzetha sehas"

Yani, asıl kerem (eli açıklık) zevk ve arzulara karşı koymaktır. Yoksa, varının bir kısmını dağıtmaktan ne çıkar? diye ifade eder. Bir de, bu hususta Kur'ân-ı Kerîm'e baş vuralım: Nahl sûresi, âyet: 90, "Allah, şüphesiz adaleti, iyilik yapmayı, yakınlarla bakmayı emreder. Hayasızlığı, fenalığı ve haddi aşmayı yasak eder. Tutasınız diye öğüt verir." İbni Mesut (R.A.): "Kur'ân'da hayır ve şerri toplayan ayet budur" demiştir.

Başka bir ayeti celile olan Ali İmran Sûresi, Ayet: 134'de: "Onlar bollukta ve darlıkta sarfederler, öfkelerini yenerler, insanların kendilerine karşı olan kusurlarını affederler. Allah iyilik yapanları sever."

Cenâb-ı Hakk, ilâhî kelâmıyla apaçık belirtmektedir: Eli açık, gönlü zengin kişilerin kerem ve ihsanda bulunmaları için darlık veya bolluk diye birşey yoktur. İşte onlar güçleri yeterince hiçbir karşılık beklemeksizin safrederler. Demek oluyor ki; kerem ve ihsanda AZ-ÇOK, VAR-YOK diye bir ayırım düşünmemek gerekiyor. Bunun için Peygamber Efendimiz, "Cehennemden tek

hurmanın bir bölümünü bağışlamakla da olsa kaçınız" buyurmuşlardır. Bu demektir ki, kerem ve ihsanda, miktar değil ihlas önemlidir.

Kerem ve ihlas sahibi kişilerin yaptıklarının mükafaatlarını kat kat göreceklerini Kur'ân-ı Kerîm bir tasvirle şöyle anlatıyor: Mallarını Allah yolunda sarfedenlerin durumu, her başağında yüz tane olmak üzere yedi başak veren tanenin durumu gibidir. Allah dilediğine kat kat verir. Allah'ın lütfu geniştir. O herşeyi bilendir." (Bakara: 251) Kur'ân-ı Kerîm'de kerem ve ihsanın çeşitli yolları anlatıldıktan sonra, kendilerine verilen imkanlardan, yardıma muhtaç olanları faydalandırmayanların dünya ve ahiretde durumlarının hiç iç açıcı olmayacağı da beyan edilmiştir.

Mevlüt Özcan

[Tweet](#)